

UCHWAŁA NR XLII/400/2017
RADY MIASTA STAROGARD GDAŃSKI
z dnia 31 maja 2017 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku złożonego w trybie art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 1 i art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.¹) i art. 242 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.²) Kodeks postępowania administracyjnego, po rozpatrzeniu wniosku Marcina Wicherta z dnia 14 lutego 2017 r. - uchwala się, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnia się wniosku Marcina Wicherta z dnia 14 lutego 2017 r. o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawach:

- 1) zmiany w statucie Gminy Miejskiej Starogard Gdańskiej, bądź przyjęcia uchwały poprzez wprowadzenie regulacji umożliwiających mieszkańcom miasta czynny udział w sesji, poprzez możliwość wypowiedzania się w ramach tzw. głosu obywatelskiego;
- 2) przyjęcia uchwały w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady do zawiadomienia wnioskodawcy o sposobie załatwienia wniosku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Starogard Gdański

Jarosław Czyżewski

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 868, 996, 1579 oraz 2138.

Uzasadnienie

W dniu 14 lutego 2017 r. Marcin Wichert złożył wniosek w trybie art. 241 o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawach:

- 1) zmiany w statucie Gminy Miejskiej Starogard Gdańskiej, bądź przyjęcia uchwały poprzez wprowadzenie regulacji umożliwiających mieszkańcom miasta czynny udział w sesji, poprzez możliwość wypowiadania się w ramach tzw. głosu obywatelskiego;
- 2) przyjęcia uchwały w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych.

W uzasadnieniu wniosku wskazał w szczególności, że :

- prawo zabrania głosu w trakcie sesji miejskiej rady powinien mieć każdy, bez względu na status zamieszkania, obywatelstwo, czy wiek. Mieszkańcy powinni mieć możliwość wypowiedzenia się na sesji w tematach, które są w porządku obrad i które ich szczególnie interesują,
- celem prowadzenia konsultacji społecznych w mieście Starogard Gdański jest wzmocnienie mechanizmu partycypacji społecznej w sprawach ważnych dla Miasta, które spowodują jednak znaczącą zmianę warunków życia mieszkańców,
- konsultacje społeczne przeprowadzane w Starogardzie Gdańskim mają wzmocnić aktywną współpracę pomiędzy władzami samorządowymi, a obywatelami oraz podnosić jakość demokracji lokalnej,
- zadaniem uchwały jest określenie i usystematyzowanie sposobu i formy prowadzenia dialogu z mieszkańcami Miasta Starogard Gdański. Podjęcie uchwały będzie gwarantować, iż w przypadku zaistnienia sytuacji wymagającej przeprowadzenia konsultacji, odbywać się one będą w oparciu o znane wszystkim mieszkańcom zasady i w wiadomym trybie.

Zgodnie z art. 11 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym „Mieszkańcy gminy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy”. Natomiast organami gminy są rada gminy; wójt (burmistrz, prezydent miasta) - art. 11a ustawy o samorządzie gminnym.

Art. 11b tej ustawy stanowi, że :

„1. Działalność organów gminy jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z [ustaw](#).

2. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, **wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji**, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy”.

Ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje aktywnej roli mieszkańców gminy podczas sesji rady gminy. Jak wynika z opinii prof. Marka Szewczyka, eksperta z Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych i prof. na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu - obowiązujące prawo nie daje mieszkańcom jakiejkolwiek możliwości odgrywania aktywnej roli na sesji, czy na posiedzeniach komisji. Zdaniem profesora mamy demokrację przedstawicielską, mieszkańcy wybrali swoich przedstawicieli i do nich mają zgłaszać swoje sprawy. Nie powinno to się odbywać w momencie, gdy radni zbierają się na sesjach. Rada jak i organ wykonawczy gminy to organy władzy publicznej, które mają konstytucyjny obowiązek działania na podstawie prawa. Mieszkańcy mogą też składać wnioski i petycje.

W tej sytuacji należy przyjąć , że sesja nie jest forum publicznej dyskusji, ale forum wykonywania kompetencji rady i że w opisanych okolicznościach brak jest możliwości uwzględnienia wniosku w zakresie zmiany w statucie Gminy lub przyjęcia uchwały - o treści zaproponowanej przez wnioskodawcę.

Zgodnie z art. 5a ustawy o samorządzie gminnym :

„1. W wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy.

2. Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy”.

Uchwała określająca zasady oraz tryb przeprowadzenia konsultacji społecznych może mieć charakter abstrakcyjny lub indywidualny . Uchwała abstrakcyjna powinna określać formę oraz zasady organizacji i przeprowadzania wszystkich konsultacji społecznych na terenie gminy. Uchwała indywidualna będzie regulować konkretne konsultacje przeprowadzane w określonym stanie faktycznym.

Zaproponowana przez wnioskodawcę treść uchwały ma charakter uchwały abstrakcyjnej – określającej zasady i tryb przeprowadzania wszystkich konsultacji społecznych na terenie gminy. Ponieważ w takiej abstrakcyjnej uchwale nie da się przewidzieć wszystkich istotnych elementów koniecznych ze względu na specyfikę spraw poddanych konsultacjom - w § 3 proponowanej uchwały , wnioskodawca przeniósł na Prezydenta Miasta obowiązek określenia w drodze zarządzenia : celu konsultacji, przedmiotu konsultacji, czasu rozpoczęcia i zakończenia konsultacji, zasięgu terytorialnego konsultacji, grupy docelowej, sposobu poinformowania mieszkańców o trybie przeprowadzenia konsultacji, określenia sposobu i trybu zgłaszania opinii, uwag i propozycji, sposobu poinformowania o wynikach konsultacji, odpowiedzialnego za proces konsultacji.

Taki zapis w uchwale mógłby zostać zakwestionowany przez organ nadzoru, który mógłby stwierdzić nieważność uchwały , ponieważ zakres upoważnienia dla Prezydenta określony w § 3 proponowanej uchwały w zasadzie sprowadza się do uszczegółowienia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji - do uchwalenia zaś zasad i trybu przeprowadzania konsultacji kompetencje ma rada gminy , a nie organ wykonawczy gminy.

Rada stoi na stanowisku, że lepszym rozwiązaniem jest podejmowanie indywidualnej uchwały, dotyczącej każdej inicjatywy prowadzenia konsultacji społecznych w sprawach ważnych dla gminy. Rozwiązanie takie posiada ten walor, iż pozwala stworzyć optymalny model konsultacji w danej sytuacji. Ze względu na takie stanowisko Rady, nie uwzględnia się wniosku wnioskodawcy w zakresie przyjęcia zaproponowanej treści uchwały w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych.